

**UCHWAŁA NR XXXI/261/2017
RADY GMINY STANISŁAWÓW**

z dnia 28 grudnia 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stanisławów na rok 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017, poz. 1875) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn.zm.) jak również art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm) Rada Gminy Stanisławów uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stanisławów na rok 2018 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stanisławów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Elżbieta Król

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY
STANISŁAWÓW NA ROK 2018.**

STANISŁAWÓW 2017r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawy prawne i merytoryczne Programu.....	4
3. Diagnoza sytuacyjna dotycząca problemów alkoholowego i narkotykowego oraz przemocy w rodzinie w gminie Stanisławów.....	4
3.1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	5
3.2. Punkt Konsultacyjny dla osób z problemami psychospołecznymi.....	5
3.3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stanisławowie.....	7
3.4. Zespół Interdyscyplinarny.....	7
3.5. Badania problemu uzależnienia i przemocy w rodzinie oraz naruszeń prawa przez osoby nietrzeźwe w gminie Stanisławów.....	8
3.5.1 Młodzież.....	8
3.5.2 Dorośli.....	10
4. Cele i zadania Programu	10
5. Adresaci działań Programu.....	15
6. Finansowanie Programu.....	15
7. Realizatorzy Programu.....	15

1. Wprowadzenie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2018 jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych na terenie gminy Stanisławów w 2018 roku.

Głównym celem Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Stanisławów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Rozmiar występujących problemów alkoholowych stanowi poważne zagrożenie dla społecznego i ekonomicznego funkcjonowania mieszkańców naszej gminy. Szczególną uwagę należy zwrócić na problem spożywania alkoholu przez coraz młodszych, dlatego ważnym elementem Programu są działania zmierzające do wyeliminowania picia alkoholu przez dzieci i młodzież. W tym celu konieczne jest wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych i propagowanie zdrowego stylu życia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest skierowany do wszystkich grup społecznych z terenu gminy Stanisławów w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Zadania te m.in. obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2018 obejmuje działania, zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawach oraz odpowiadające realnym potrzebom gminy. Przy opracowaniu tego Programu uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje gmina do realizacji omówionych poniżej zadań.

2. Podstawy prawne i merytoryczne Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2018 został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn.zm.), w związku z art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn.zm.)

Program jest zgodny ponadto z założeniami:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r. poz. 1390),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2017 r. poz. 783 z późn.zm.).

3. Diagnoza sytuacyjna dotycząca problemu alkoholowego i narkotykowego oraz przemocy w rodzinie w gminie Stanisławów.

Gmina Stanisławów położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie mińskim. Obszar gminy zajmuje 10 637 ha , co stanowi 9,1% powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 29 miejscowości. Ze względu na charakter zagospodarowania, największą powierzchnię stanowią użytki rolne tj. 62,1% ogólnej powierzchni. Grunty zabudowane i zurbanizowane to 4,0% powierzchni, a grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione 32,0%.

Według danych statystycznych pozyskanych z Urzędu Gminy Stanisławów, na dzień 30 listopada 2017 r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 6 722 osób.

Na terenie gminy Stanisławów ustalono liczbę 12 punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, liczbę 23 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Od kilku lat ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (placówki handlowe, zakłady gastronomiczne) kształtuje się na porównywalnym poziomie. Obecnie funkcjonują 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz 21 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn.zm.) oraz przepisy prawa miejscowego, tj.:

1) Uchwała Nr XXVIII/210/01 Rady Gminy Stanisławów z dnia 30 lipca 2001r. w sprawie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

2) Uchwała Nr XIII/70/08 Rady Gminy Stanisławów z dnia 14 lutego 2008r. w sprawie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

3) Uchwała Nr XXIX/159/09 Rady Gminy Stanisławów z dnia 17 września 2009r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Stanisławów.

Prawidłowość korzystania z zezwoleń sprawdzana jest poprzez kontrole punktów sprzedaży prowadzone przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie.

3.1 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie została powołana Zarządzeniem Nr 46/2015 Wójta Gminy Stanisławów z dnia 04 sierpnia 2015r. W jej skład wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, odpowiednio z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Są to specjaliści bezpośrednio zaangażowani w realizację zadań stanowiących elementy Programu.

Osoby uzależnione od alkoholu nie wyrażające zgody na dobrowolne poddanie się leczeniu odwykowemu, są zgłaszane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w celu uruchomienia procedury sądowej zobowiązującej do leczenia odwykowego. Do GKRPA wpływają wnioski osób prywatnych i instytucji o skierowanie na leczenie.

Tabela 1: Realizacja zadań GKRPA w Stanisławowie w latach 2015 – 2017 (do 30.11.2017.)

Rodzaj czynności:	Rok		
	2015	2016	2017 (do 30.11.2017r.)
Ilość wniosków do GKRPA o wszczęcie postępowania mającego na celu nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	9	10	10
Ilość wniosków skierowanych do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	2	4	1
Ilość osób zmotywowanych przez GKRPA do leczenia odwykowego	1	3	6
Opinie wydane w sprawie wniosków o sprzedaż alkoholu	8	18	7
Kontrola punktów sprzedaży	1	16	10

Źródło: Dane z GKRPA w Stanisławowie.

Posiedzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się raz w miesiącu. Za udział członka w posiedzeniu Komisji ustala się wynagrodzenie brutto w wys. 90 zł.

3.2 Punkt Konsultacyjny dla osób z problemami psychospołecznymi.

Rodziny z gminy Stanisławów borykające się z problemem uzależnień lub przemocy w rodzinie, mogą otrzymać wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemami psychospołecznymi mieszczącym się w budynku Urzędu Gminy Stanisławów. Punkt konsultacyjny pełni bardzo ważną rolę w lokalnym systemie pomocy. Psycholodzy prowadzą porady indywidualne dla:

– osób uzależnionych,

- osób, u których istnieje ryzyko nawrotu alkoholizmu i zjawiska narkomanii,
- współmałżonków i partnerów osób uzależnionych,
- osób doświadczających przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie,
- osób w kryzysie emocjonalnym, a także konsultacje dla nastolatków uzależnionych od substancji psychoaktywnych i ich rodzin.

Do 30.11.2017 r. psycholodzy przeprowadzili łącznie 169 konsultacji dla 64 osób.

Psycholodzy Punktu Konsultacyjnego prowadzą również warsztaty dla kobiet współuzależnionych / doświadczających przemocy w rodzinie, warsztaty w szkołach dla uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień, relacji i poczucia własnej wartości, wykluczenia społecznego oraz prelekcje dla rodziców na temat prawidłowych więzi w rodzinie.

Do 30.11.2017 r. przeprowadzono warsztaty o następującej tematyce:

- „Ze złością Ci do twarzy – o wyrażaniu emocji” – warsztat trwał 4 godziny, uczestniczyło w nim 6 kobiet.
- „Jak oswoić stres i wykorzystać go w pozytywny sposób” – warsztat trwał 4 godziny, uczestniczyło w nim 7 kobiet.
- „Czy warto się złościć” – warsztat trwał 4 godziny, uczestniczyło w nim 5 kobiet.
- „Jak poczuć się dobrze we własnej skórze” – warsztat trwał 4 godziny, uczestniczyło w nim 6 kobiet.

Odbyła się również prelekcja na temat problemu depresji w której uczestniczyło 16 osób.

Przeprowadzono warsztaty we wszystkich szkołach z terenu gminy o tematyce:

- „Kto tu rządzi – ty czy elektronika ?” – profilaktyka uzależnień behawioralnych.
- „Czy wiesz ile jesteś wart ?” – program odnośnie relacji i poczucia własnej wartości.
- „Jesteśmy różni jesteśmy równi”.

Do głównych zadań Punktu Konsultacyjnego należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności:

- rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- prowadzenie interwencji kryzysowej,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu, kierowanie do specjalistycznego leczenia,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się i ich rodzinom,
- prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi,
- rozpoznanie zjawiska przemocy, udzielanie konsultacji dla ofiar przemocy,
- motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjnym/terapii,
- prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

Powyższe zadania realizowane są przez:

- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- psychologa ds. uzależnienia i współuzależnienia,
- psychologa ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

3.3 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stanisławowie.

Bardzo ważną rolę w realizacji w/w zagadnień odgrywa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Stanisławowie. Został on utworzony jako jednostka organizacyjna i budżetowa gminy do realizowania zadań w zakresie pomocy społecznej. GOPS działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Ustawodawca poprzez niniejszą ustawę określił zadania ośrodka względem mieszkańców, których należy wesprzeć świadczeniami socjalnymi oraz pracą socjalną. Osoby/rodziny ubiegające się o pomoc społeczną, w tym wsparcie finansowe, powinny spełniać warunki określone przez w/w ustawę. Mowa tu o narzuconym kryterium dochodowym oraz innych przesłankach, które uprawniają do korzystania z systemu pomocy społecznej. Ustawodawca określił w formie katalogu zamkniętego problemy społeczne, które uprawniają do korzystania ze świadczeń socjalnych.

Z danych pozyskanych z GOPS wynika, że w 2015 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 186 rodzin, w 2016 r. 188 rodzin zaś w 2017 (do 30.11.2017 r.) 130 rodzin. Najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc społeczną były uciążliwości wynikające z ubóstwa. Z tego tytułu pomocą w roku 2015 i 2016 objętych zostało 97 rodzin zaś w 2017 (do 30.11.2017r.) 91 rodzin. Często występował problem długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności. Znaczny odsetek rodzin ubiegał się o pomoc społeczną z tytułu alkoholizmu, tj. 29 rodzin w 2015 r., 40 rodzin w 2016 r. oraz 32 rodziny w 2017 r. (do 30.11.2017 r.)

GOPS w Stanisławowie realizuje również zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym zakresie współpracuje z: policją, sądem, oświatą, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochroną zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim. W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uruchomiono gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i jego grup roboczych.

3.4 Zespół Interdyscyplinarny.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Działania te skierowane są na rozwiązanie konkretnego problemu. Celem głównym zespołu interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Stanisławowie zarejestrował spadek w 2017 r. w stosunku do lat poprzednich, liczby prowadzonych procedur Niebieskie Karty.

Tabela 2: Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) w Stanisławowie w latach 2015 – 2017.

	2015 r.	2016 r.	2017 r. (do 30.11.2017r.)
Liczba spotkań ZI	14	17	10
Liczba osób objętych wsparciem ZI	32	73	44
liczba rodzin objętych pomocą ZI	27	25	14
Liczba procedur Niebieskie Karty A prowadzonych w danym roku.	28	32	24
Liczba sporządzonych Niebieskie Karty C	12	15	10
Liczba sporządzonych Niebieskie Karty D	6	13	9
Liczba zakończonych procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu planu pomocy.	16	20	14
Liczba zakończonych procedur z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.	0	6	4

Źródło: Dane z Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie.

3.5 Badania problemu uzależnienia i przemocy w rodzinie oraz naruszeń prawa przez osoby nietrzeźwe w gminie Stanisławów.

Dla potrzeb opracowania Programu przeprowadzono lokalną diagnozę problemu uzależnień w gminie Stanisławów – alkoholizm, narkomania oraz przemoc. Przeprowadzono badania, którym poddano 96 dorosłych mieszkańców gminy oraz 137 uczniów klas II i III gimnazjum. Swoim zakresem obejmowały one m.in. następujące zagadnienia:

- problemy społeczne w świadomości mieszkańców gminy Stanisławów
- postawy mieszkańców gminy wobec alkoholu i narkotyków
- zjawisko spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież szkolną.

Wystąpiono także do Komisariatu Policji w Stanisławowie z prośbą o udzielenie informacji dotyczących naruszeń prawa przez osoby nietrzeźwe na terenie gminy Stanisławów w roku 2015, 2016 i 2017 (do 30.11.2017r.). Na podstawie uzyskanych danych ustalono, że z roku na rok znacznie wzrasta problem wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu spowodowanych przez osoby nietrzeźwe a także liczba nietrzeźwych kierowców. Dlatego też należy podjąć działania zapobiegające dalszemu wzrostowi patologii.

Tabela 3: Naruszenia prawa przez osoby nietrzeźwe w gminie Stanisławów w latach 2015 – 2017.

	2015 r.	2016r.	2017 r. (do 30.11.2017r.)
Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu spowodowane przez osoby nietrzeźwe.	6	10	13
Nietrzeźwi kierowcy	11	28	27
Zdarzenie drogowe z udziałem nietrzeźwych kierujących	2	4	1
Doprowadzeni do liczby wytrzeźwień	6	11	9
Ujawnieni nietrzeźwi nieletni	0	2	1

Źródło: Dane z Komisariatu Policji w Stanisławowie.

3.5.1 Młodzież.

W dniach 13.11-16.11.2017r. przeprowadzono ankietę dotyczącą problemu uzależnień oraz używania środków odurzających wśród uczniów klas II i III gimnazjum, uczących się w Szkole Podstawowej w Stanisławowie oraz w Szkole Podstawowej w Pustelniku. W

badaniach wzięło udział 137 uczniów, w tym 73 dziewcząt i 64 chłopców. Przed wypełnieniem kwestionariusza ankiety, respondenci zostali poinformowani o tym, że udział w badaniach jest dobrowolny, a ankieta ma charakter całkowicie anonimowy. Uczniowie otrzymali także wskazówki dotyczące sposobu wypełnienia kwestionariusza.

Na podstawie przeprowadzonej ankiety ustalono, że:

- 69% ankietowanych deklaruje, że spożywało już alkohol z czego 15% twierdzi, że zdarzyło im się upić alkoholem. 11% respondentów twierdzi, że upiło się kilkakrotnie (1-5 razy), natomiast 4% uczniów wskazało, że upiło się wielokrotnie (powyżej 10 razy).
- 26% badanych wskazało, że po raz pierwszy spożyło alkohol w wieku 14 lat, 23% w wieku 13 lat, 9% mając lat 12, 7% sięgnęło po raz pierwszy po alkohol w wieku 15 lat, natomiast 2% zadeklarowało, że pierwszy raz spożyło alkohol mając lat 6.
- 50% uczniów przyznało, że spożywało piwo, 24% wskazało, że piło wino, 21% ankietowanych deklaruje, iż spożywali wódkę, 6% wskazało, że piło szampana, zaś 1% uczniów spożywało takie trunki jak whisky, bimber, likier czy drinki.
- 36% ankietowanych twierdzi, że po raz pierwszy zostało poczęstowanych alkoholem przez kolegów, 13% przez rodzice, 10% przez krewnych, natomiast 7% uczniów twierdzi, że pierwszy raz alkoholem poczęstowało ich rodzeństwo.
- Wśród czynników, które spowodowały sięgnięcie po alkohol, uczniowie najczęściej wskazywali ciekawość (50%), rozrywkę (15%), namowy znajomych (6%) oraz problemy osobiste (1%) i problemy w domu (1%).
- 47% ankietowanych twierdzi, że nigdy nie spożywało alkoholu, 49% uczniów przyznało, iż pije alkohol rzadko, tylko w wyjątkowych sytuacjach, natomiast 4% badanych deklaruje, że spożywa alkohol zawsze, gdy ma ku temu okazję.
- 62% ankietowanych deklaruje, że rodzice rozmawiali z nimi na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu, 61% uczniów rozmawiało z rodzicami na temat zagrożeń związanych z używaniem narkotyków/dopalaczy, zaś 52% badanych stwierdziło, że rodzice rozmawiali z nimi na temat zagrożeń związanych z paleniem papierosów.
- 74% uczniów jest zdania, że z piciem alkoholu/paleniem papierosów powinno się poczekać do pełnoletności.
- 37% ankietowanych uważa, że w ich okolicy osoba, która nie ukończyła 18-tego roku życia może łatwo kupić alkohol.
- 9% badanych uczniów przyznało, że próbowało kupić alkohol.
- 6% respondentów twierdzi, że sprzedano im alkohol.
- 26% uczniów wskazało, że dostrzega problem picia alkoholu wśród swoich koleżanek, kolegów ze szkoły.
- 7% badanych odpowiedziało, że dostrzega problem narkotyków/dopalaczy wśród swoich kolegów, koleżanek ze szkoły.
- 82% ankietowanych deklaruje, że nie zażywało żadnych środków odurzających, 17% twierdzi, że paliło papierosy, 4% uczniów wskazało, że zażywało narkotyki. Żaden z uczniów nie zażywał dopalaczy.
- 14% respondentów twierdzi, że zażywało środki odurzające kilkakrotnie (1-6 razy), natomiast 4% uczniów wskazało, że zażywało te środki wielokrotnie (powyżej 10 razy).
- 14% badanych deklaruje, że środki odurzające dostało od kolegi/koleżanki, 1% uczniów twierdzi, że sam je kupił, zaś 2% ankietowanych odpowiedziało, że uzyskało używki z innych źródeł.

Zdaniem 5% uczniów w ich okolicy dostęp do narkotyków/dopalaczy jest łatwy, 7% badanych uważa, że dostęp do tego rodzaju substancji psychoaktywnych jest trudny, natomiast 88% ankietowanych nie wie czy w ich okolicy wspomniane środki są łatwo dostępne

3.5.2 Dorośli.

W dniach 02.11 - 30.11.2017 r. przeprowadzono wśród dorosłych mieszkańców gminy Stanisławów ankietę, dotyczącą problemów społecznych występujących na terenie gminy. W badaniu wzięło udział 96 osób - 63 kobiet i 33 mężczyzn.

Ankieta miała charakter anonimowy. Na podstawie uzyskanych danych stwierdzono, że:

- Zdaniem mieszkańców gminy Stanisławów największe problemy społeczne rodzin stanowią: alkoholizm (65% uzyskanych odpowiedzi), nieporadność życiowa (48%), bezrobocie (36%), ubóstwo (33%), bezradność opiekuńczo-wychowawcza (29%), przemoc domowa (19%).
- Jako główne problemy społeczne dzieci i młodzieży, mieszkańcy gminy wskazali: bezcelowy sposób spędzania wolnego czasu (56% uzyskanych odpowiedzi), zaniedbania ze strony rodziny (40%), alkohol, narkotyki, dopalacze (39%), brak/małą ilość miejsc do spędzania wolnego czasu (36%), przemoc stosowaną w rodzinie (27%), stosowanie przemocy przez dzieci/ młodzieży (24%).
- 17% respondentów jest zdania, iż na terenie gminy Stanisławów problem uzależnienia od środków psychoaktywnych dotyka znacznej grupy mieszkańców, 44% ankietowanych uważa, że ten problem nie jest większy niż w innych gminach, zdaniem 33% badanych problem dotyka mniejszej grupy mieszkańców, zaś według 6% mieszkańców problem nie występuje.
- 28% mieszkańców uważa, że problem uzależnienia od alkoholu na terenie gminy dotyka znacznej grupy mieszkańców, 47% pytanych odpowiedziało, że ich zdaniem problem nie jest większy niż w innych gminach, 23% badanych twierdzi, że problem dotyka mniejszej grupy mieszkańców, 2% mieszkańców twierdzi, że problem nie występuje.
- 63% mieszkańców twierdzi, że spotkało się na terenie gminy ze zjawiskiem sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, 28% respondentów wskazało, że spotkało się ze zjawiskiem nietrzeźwości wśród kierowców, 27% badanych deklaruje, że spotkało się ze zjawiskiem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, a 8% ankietowanych twierdzi, że spotkało się ze zjawiskiem sprzedaży alkoholu pod zastaw.
- Mieszkańcy jako najskuteczniejsze sposoby rozwiązania problemów dzieci i młodzieży z terenu gminy Stanisławów wskazali: organizację zajęć pozaszkolnych, w tym sportowych (69% uzyskanych odpowiedzi), tworzenie świetlic, w których dzieci i młodzież mogliby się spotykać i w których można będzie realizować różnego rodzaju zajęcia (68%), organizację zajęć uświadamiających o skutkach nałogów oraz monitorowanie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu i tytoniu nieletnim (51%), organizację tematycznych kół zainteresowań (32%), modlitwę (1%).
- 52% mieszkańców twierdzi, że najskuteczniejszym rozwiązaniem w przypadku problemu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie jest współpraca z policją, instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym/doświadczającym przemocy, 47% ankietowanych uważa, że najskuteczniejszym sposobem jest szerzenie oświaty w tym zakresie (kształtowanie świadomości) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, 34% badanych twierdzi, że ważne jest uczestniczenie osób w spotkaniach z psychologiem, terapeutą, 30 % ankietowanych uważa, iż dobrym rozwiązaniem jest tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych/współuzależnionych/doświadczających przemocy, 12% pytanych wybrało udział w kampaniach społecznych, natomiast 1% ankietowanych uważa, że skutecznym sposobem jest leczenie odwykowe.

4. Cele i zadania Programu.

Główne kierunki działań strategicznych samorządów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień zostały wyznaczone przez ustawę z dnia 26

października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w zakresie reklamy napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18-tu oraz na kredyt lub pod zastaw a także występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2018 zakłada wielostronne oddziaływanie, których głównym celem jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Stanisławów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

CELE PROGRAMU:

Cel strategiczny Nr 1 - Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.

PLANOWANE DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	REALIZATORZY:
1. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania alkoholu i substancji psychoaktywnych na organizm człowieka i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów picia.	liczba artykułów w prasie lokalnej,	-Urząd Gminy - Pełnomocnik ds. realizacji Programu -GKRPA - Punkt Konsultacyjny - GOPS
2. Prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom będącym w kryzysie (ulotki, ogłoszenia na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej).	liczba materiałów informacyjnych, liczba akcji,	
3. Wspieranie grup samopomocowych skupiających osoby uzależnione poprzez dofinansowanie działań integracyjnych podtrzymujących proces terapii.	liczba osób uczestniczących w spotkaniach grup samopomocowych,	
4. Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego (psycholodzy) oraz GKRPA.	liczba udzielonych porad psychologicznych liczba osób zgłoszonych do GKRPA,	
5.Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcia przez nią leczenia odwykowego.	liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez Komisję do podjęcia leczenia,	
6.Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.	liczba spraw umorzonych w związku z zobowiązaniem przez Sąd do podjęcia leczenia odwykowego,	
7. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.	liczba szkoleń oraz uczestników,	
8. Prowadzenie systematycznych kontroli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	liczba przeprowadzonych kontroli,	
9. W przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji i występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	liczba podjętych interwencji w związku ze złamaniem zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,	
10. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu ubiegającego się oraz liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Stanisławów.	liczba zaopiniowanych wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż alkoholu,	
11.Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.	liczba instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych nimi objętych, wydatki związane z działaniami.	

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 1: 43 800 zł.

Cel strategiczny Nr 2 – Ograniczanie problemów rodzinnych związanych z alkoholem w tym zjawiska przemocy w rodzinie.

PLANOWANE DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	REALIZATORZY:
1. Prowadzenie edukacji społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie (ulotki, ogłoszenia na tablicach informacyjnych, stronie internetowej).	liczba materiałów informacyjnych	- Urząd Gminy - Pełnomocnik ds. realizacji Programu - GKRPA - Punkt Konsultacyjny - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny
2. Upowszechnianie informacji na temat prowadzonych na terenie gminy Stanisławów oddziaływań kierowanych do osób pijących szkodliwie/uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy.	liczba informacji : ulotek, broszur, ogłoszeń, na temat oferty pomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu lub współuzależnionych, oraz doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców przemocy,	
3. Prowadzenie warsztatów dla kobiet współuzależnionych/doświadczających przemocy.	liczba przeprowadzonych warsztatów oraz osób w nich uczestniczących,	
4. Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób współuzależnionych, doświadczających przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie (psycholodzy, prawnik).	liczba udzielonych porad indywidualnych dla osób współuzależnionych, doświadczających przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie,	
5. Wspieranie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych, pikników rodzinnych, pielgrzymek trzeźwościowych, spotkań integracyjnych.	liczba uczestników	
6. Współdziałanie GKRPA i GOPS z placówkami oświaty, ochrony zdrowia, Komisariatem Policji w Stanisławowie w związku z interwencjami domowymi i zjawiskami przemocy.	liczba posiedzeń grup roboczych,	
7. Stosowanie procedury Niebieskie Karty przez służby społeczne w Stanisławowie.	liczba „Niebieskich Kart” założonych przez służby społeczne,	
8. Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach, warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii, dopalaczy oraz przemocy.	liczba szkoleń, kursów, konferencji, warsztatów, seminariów oraz liczba odbiorców.	

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 2: 5 200 zł.

Cel strategiczny Nr 3 - Zapobieganie spożywania napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

PLANOWANE DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	REALIZATORZY:
1. Dofinansowanie miejsc środowiskowych form wsparcia dzieci i rodzin z problemem alkoholowym lub zagrożonych problemem alkoholowym w rodzinie w tym pomoc w dożywianiu dzieci.	liczba środowiskowych świetlic oraz liczba dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicach, liczba dzieci korzystających z dożywiania,	-Urząd Gminy -Pełnomocnik ds. realizacji Programu - GKRPA - Punkt Konsultacyjny -GOPS -Szkoly
2. Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub zagrożonych problemem alkoholowym w rodzinie.	liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku letnim i zimowym,	
3. Dofinansowanie do zajęć pozalekcyjnych, propagujących zdrowy styl życia, uczących radzenia sobie ze stresem bez używania leków, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w tym zajęć sportowych i hobbystycznych połączonych z profilaktyką uzależnień.	liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, sportowych i hobbystycznych, liczba godzin zajęć,	
4. Organizowanie szkoleń i pogadanek dla rodziców na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym alkoholizmu.	liczba zorganizowanych szkoleń i pogadanek dla rodziców oraz liczba uczestników,	
5. Udzielanie informacji dotyczących miejsc gdzie szukać pomocy dla dziecka biorącego środki psychoaktywne oraz pijącego alkohol.	liczba udzielonych porad,	
6. Prowadzenie warsztatów i pogadanek profilaktycznych kształtujących u młodego człowieka postawy abstynenckie.	liczba warsztatów i pogadanek oraz liczba osób w nich uczestniczących,	
7. Organizowanie lokalnych i włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	liczba przeprowadzonych kampanii	
8. Zakup, opracowanie oraz dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, używania dopalaczy oraz przemocy w rodzinie.	liczba zakupionych, opracowanych materiałów	

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 3: 57 700 zł.

5. Adresaci działań Programu.

Program adresowany jest głównie do:

- dzieci, młodzieży i ich rodziców,
- kadry pedagogicznej szkół,
- osób uzależnionych/pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy,
- pozostałej społeczności lokalnej,
- pracowników organizacji pozarządowych,
- pracowników lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

6. Finansowanie Programu.

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii finansowana będzie ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

7. Realizatorzy Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2018 realizowany będzie przez Pełnomocnika Wójta ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stanisławów we współpracy z instytucjami i służbami pracującymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy.

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783)

Realizacja Programu ma za zadanie zapobieganie powstawania nowych problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują, zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami, wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej przede wszystkim do dzieci i młodzieży, zwiększanie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Program określa konkretne cele i zadania oraz sposoby ich realizacji. Środki na ten cel pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.